

Film betaler sig

Effekter af Den Vestdanske Filmpulje 2014-2018
August 2019

Indhold

Introduktion	5
Regionaløkonomiske effekter	7
355 årsværk og 447 mio. kr. i værditilvækst	8
Det regionale forbrug skaber ringe i vandet	10
Femdoblet effekt under den nye filmaftale	12
Erhvervsudvikling, regional stolthed og profilering	15
Filmpuljen er en forudsætning for et stærkt film- og mediemiljø	16
Øget investeringsniveau er en game changer	22
Filmfortællinger styrker regional stolthed og profilering	25
Filmmiljøet skaber vækst i andre erhverv	28
Datagrundlag	33

Foto: Martin Dam Kristensen

Julemandens datter

Produktion: Deluca Film

Instruktør: Christian Dyekjær

Den 12-årige Lucia bor i Grønland sammen med sin mor, Claudia, og sin far, Julius, bedre kendt som julemanden. Lucia går på den internationale julemandsskole, og hun vil gerne være julemand. Det må hun bare ikke, for det er kun for drenge. Lucia synes, det er uretfærdigt, og hun får én chance: Hun skal opfylde menneskedrengen Alberts største juleønske. Det bliver starten på et juleeventyr. Filmen er optaget i Viborg – bl.a. i festsalen på Viborg Katedralskole.

Introduktion

Den Vestdanske Filmpulje er en regional filmfond. Filmpuljen har eksisteret siden 2002 med det formål at sikre kunstnerisk interessante film og tv-produktioner samt understøtte udviklingen af et lokalt film- og tv-miljø til gavn for beskæftigelsen i de vestdanske medlemskommuner.

Den Vestdanske Filmpulje investerer i en række forskellige film- og medieproduktioner. Dertil investerer puljen i talentfilm, festivalaktiviteter og andre initiativer, der fremmer udviklingen af filmkulturen og produktionsmiljøerne i Filmpuljens område.

Filmpuljen er organiseret som en forening med ti medlemskommuner: Frederikshavn, Hjørring, Holstebro, Randers, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Syddjurs, Viborg, Aalborg og Aarhus.

Den Vestdanske Filmpulje skaber en række effekter. Dels skaber det arbejdspladser og bruttoværditilvækst i medlemskommunerne, når Filmpuljen investerer i film- og tv-produktioner. Dels fungerer Filmpuljen som en motor for et stærkt film- og mediemiljø i Vestdanmark, der også bidrager til regional stolthed og profilering samt til vækst i andre erhverv. For hver krone Filmpuljen investerede i en produktion i perioden 2014-2018, brugte produktionen 3,3 kroner blandt medlemskommunerne.

Effekterne er opgjort af Seismonaut på vegne af Den Vestdanske Filmpulje. Effektvurderingen er baseret på en regionaløkonomisk analyse gennemført som en pengestrømsanalyse samt kvalitative interviews med producenter og øvrige aktører i filmens værdikæde.

God læselyst!

Lykke-Per

Produktion: Nordisk Film Production

Instruktør: Bille August

På jagt efter lykken flytter Per væk fra det landlige Jylland, sin strenge opvækst i det stærkt religiøse hjem og sin patriarkalske præstefar og sætter sejl mod København for at studere til ingeniør og realisere et stort visionært og moderne energiprojekt baseret på vind- og bølgeenergi. Lykke-Per er optaget mange steder i Danmark. I Jylland er der lavet optagelser ved Hjerl Hede, Husby Klitplantage, Ulbjerg Klint, Spidsbjerg Strand og Løgstør.

Foto: Rolf Konow

Regionaløkonomiske effekter

355 årsværk og 447 mio. kr. i værditilvækst

Den Vestdanske Filmpulje har over en periode på fem år skabt 355 arbejdspladser i medlemskommunerne og en samlet økonomisk effekt på 447 mio. kr. Det er resultatet af aktiviteten blandt de produktioner, som Filmpuljen har investeret i fra 2014 til 2018.

Når Filmpuljen investerer i en filmproduktion, forpligter produktionen sig på at gennemføre en del af sine optagelser og aktiviteter i de vestdanske medlemskommuner. Uden Filmpuljen ville der ikke have været samme omfang af produktioner i området. Værdien af de aktiviteter, produktionerne medfører, er altså en ekstra økonomisk gevinst for området, som ellers ikke havde fundet sted. Derfor er der tale om en direkte sammenhæng mellem Filmpuljens arbejde og den økonomiske effekt.

I løbet af perioden 2014-2018 har Den Vestdanske Filmpulje investeret 49 mio. kr. i

aktiviteter i medlemskommunerne. 86% af de samlede investeringer er gået til produktion af spillefilm, dokumentarfilm, tv-serier og animationsfilm. Foruden produktionerne har Filmpuljen også investeret i en række udviklingsprojekter samt støttet talentudvikling og filmfestivaler.

I denne sammenhæng er det effekten af produktionerne, der er i fokus. De øvrige aktiviteter er en forudsætning for at have et film- og mediemiljø, mens det er produktionerne, som skaber omsætning for produktionsselskaber og filmarbejdere samt en række andre virksomheder såsom hoteller, transport- og udlejningsvirksomheder. Herigennem genererer produktionerne både direkte og afledte økonomiske effekter.

For hver krone, Filmpuljen investerer i en produktion, bruger produktionen 3,3 kroner i de vestdanske medlemskommuner.

Samlet investering (mio. kr.)	42
Regional omsætning (mio. kr.)	136
Antal årsværk	355
Bruttoværditilvækst (mio. kr.)	447

Se side 14 for begrebsforklaring.

Samlet har Filmpuljen i perioden investeret 42 mio. kr. i produktioner. Heraf udgjorde Filmpuljens egne midler fra medlemskommunerne 33 mio. kr. Puljens midler blev yderligere gearet med 9 mio. kr. i statslige midler, som er blevet investeret i udvalgte produktioner i perioden.

Filmpuljens investeringer resulterede i, at produktionerne i alt brugte 136 mio. kr. på aktiviteter i Filmpuljens medlemskommuner. Den regionale omsætning har skabt grobund for 355 årsværk i perioden og en samlet effekt på 447 mio. kr. i bruttoværditilvækst i Vestdanmark. Det svarer til 71 årsværk om året og en årlig bruttoværditilvækst på godt 89 mio. kr.

Når Filmpuljen investerer i en produktion, kommer pengene altså 3,3 gange igen i medlemskommunerne. Det er vel at mærke, når man ser på forholdet mellem produktionernes forbrug og Filmpuljens samlede investeringer. Hvis man alene ser på, hvor mange midler medlemskommunerne har lagt, kommer pengene 4,2 gange igen i form af regional omsætning.

Det regionale forbrug skaber ringe i vandet

Når Filmpuljen investerer i produktioner, skaber det også aktivitet uden for film- og mediebranchen. Ud over producenter, instruktører, skuespillere og filmarbejdere, der skaber filmene, kræver det også udstyr, materialer og locations samt transport, ophold og forplejning at skabe en film.

Foruden den aktivitet, som filmproduktion genererer i selve filmbranchen, opstår der altså også aktivitet i andre brancher. Produktionernes regionale forbrug skaber dermed ringe i vandet til glæde for en lang række af virksomheder, der indgår i filmens værdikæde.

For hver krone, Filmpuljen investerer i en produktion, opnår de vestdanske medlemskommuner en samlet økonomisk effekt på 11 kroner.

Filmbranchen skaber en særlig høj effekt af de penge, en produktion bruger inden for egen branche. Når produktionerne bruger penge inden for filmbranchen, fører det til yderligere økonomisk værdi, idet nogle af virksomhederne opnår andel i rettighederne til det endelige produkt. Foruden betaling for deres medvirken i at skabe filmen får virksomhederne altså også del i den merværdi, som filmens omsætning har. Desuden bruger virksomhederne en del af deres omsætning på at blive dygtigere, købe nyt udstyr og igangsætte flere nye produktioner. På den måde opstår der en form for selvforstærkende effekt, ved at produktionerne bruger penge inden for egen branche. Den samlede økonomiske effekt af Filmpuljens investeringer i perioden 2014 til 2018 var 447 mio. kr. For hver krone, Filmpuljen investerede, skabte det 11 kroner i bruttoværditilvækst for medlemskommunerne.

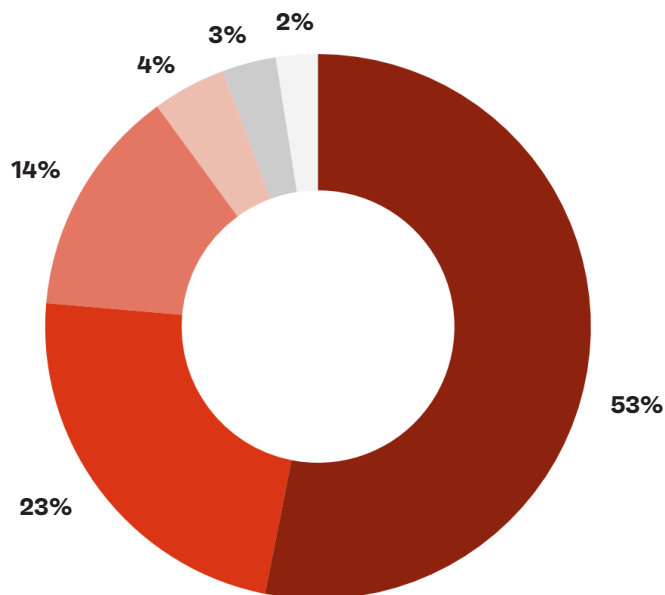
Samme spiral opstår ikke, når produktionerne bruger penge uden for filmbranchen. Her varierer det, hvor meget af omsætningen virksomhederne geninvesterer, og hvor meget de

udbetaler til medarbejdere, hvilket påvirker, hvor høj den endelige økonomiske effekt er.

53 % af produktionernes forbrug i medlemskommunerne faldt inden for filmbranchen. De resterende 47 % blev hovedsageligt brugt på ophold og forplejning samt leje af udstyr og køb af materialer.

Produktionernes forbrug i medlemskommunerne fordelt på brancher

- Produktionsselskaber og filmarbejdere
- Detailhandel og udlejningsvirksomheder
- Hotel og restauration
- Udlejning af locations
- Medvirkende skuespillere
- Fotografisk virksomhed

Femdoblet effekt under den nye filmaftale

Med den nye filmaftale for 2019-2023 får Den Vestdanske Filmpulje mulighed for at investere markant flere penge i produktioner, end det hidtil har været tilfældet. Under den nye filmaftale distribueres en del af de nationale midler nemlig til de regionale filmfonde for at sikre bedre muligheder for at opbygge stærke filmmiljøer og skabe gode filmfortællinger regionalt.

Under den nye filmaftale vil Den Vestdanske Filmpulje kunne opnå to niveauer af statsligt indskud i puljen afhængigt af Filmpuljens egen medfinansiering.

Som trappen nedenfor viser, vil et samlet bidrag fra medlemskommunerne på over 10 mio. kr. udløse et markant årligt statsligt tilskud til produktioner i Vestdanmark. På begge niveauer vil Filmpuljens egne midler blive gearret med en faktor 3,4. Til sammenligning blev Filmpuljens midler i perioden 2014-2018 gearret af statslige midler med en faktor 1,3.

De økonomiske effekter ved de tre forskellige niveauer af kommunal finansiering fremgår af tabellen på næste side.

Årligt statsligt tilskud til Filmpuljen

**Bidrag fra
medlemskommuner**

Status quo

Tilskud fra staten

O

10+ mio. kr.

24 mio. kr.

15+ mio. kr.

35 mio. kr.

Årlig økonomisk effekt ved tre forskellige niveauer af kommunal finansiering

	Status quo	Scenarie 10+ mio. kr.	Scenarie 15+ mio. kr.
Samlet budget (mio. kr.)	10	34	50
Regional omsætning (mio. kr.)	27	87	133
Årsværk	71	227-258	347-395
Bruttoværditilvækst (mio. kr.)	89	286-338	438-517

Når det statslige bidrag udløses, giver det så væsentligt et løft, at Filmpuljen både vil kunne investere i flere produktioner samt investere mere i hver produktion. Under den nye filmaftale vil Filmpuljen kunne løfte sit samlede årlige budget til 34 mio. kr. eller helt op til 50 mio. kr. afhængigt af niveauet af finansiering fra medlemskommunerne. Det vil løfte Filmpuljens effekter til henholdsvis firedobbelt og femdobbel

Når det er tilfældet, er det, fordi et så væsentligt løft i investeringer skaber en positiv spiral af effekter for både miljøet og produktionerne. Flere og større produktioner betyder, at flere filmarbejdere vil finde det attraktivt at blive i Vestdanmark. Det gør det muligt for produktionerne at bruge en større andel af lokale filmarbejdere på produktionerne og dermed øge andelen af produktionernes forbrug inden for

filmbranchen. Dertil vil et stærkere filmmiljø gøre Vestdanmark mere attraktivt for produktioner udefra, da der vil være adgang til mere kompetente virksomheder og filmarbejdere.

Den positive spiral i filmmiljøet vil også påvirke den økonomiske effekt af hver produktion. Når produktionerne i højere grad kan bruge lokale filmarbejdere, vil det øge effekten af produktionernes forbrug.

Begrebsforklaring

Investeringer: De midler Filmpuljen støtter produktioner af spillefilm, dokumentarfilm, tv-serier og animationsfilm med. Foruden produktionerne støtter Filmpuljen også andre relaterede aktiviteter såsom udviklingsprojekter, talentudvikling og filmfestivaler. Den regional-økonomiske analyse tager alene udgangspunkt i investeringerne i produktioner.

Regional omsætning: De penge en produktion bruger inden for medlemskommunerne i forbindelse med sine aktiviteter under udvikling, optagelse og post-produktion.

Bruttoværditilvækst: Et mål for værdien af den økonomiske aktivitet, der opstår, når Filmpuljen investerer i produktioner. Værdien omfatter både aktiviteten i selve produktionerne, de indirekte effekter af aktiviteten i andre brancher og merværdien gennem salg af filmene som slutprodukt.

lede beskæftigelse, svarende til fuldtidsansatte, der er opstået som effekt af Filmpuljens investeringer i produktioner. Årsværkene omfatter både den direkte effekt, når en produktion ansætter medarbejdere, og afledte effekter, når en produktion indkøber varer eller ydelser fra andre brancher.

Regionaløkonomisk effekt: Samlet betegnelse for den bruttoværditilvækst og beskæftigelse, som Filmpuljens investeringer i produktioner har skabt i medlemskommunerne.

**Erhvervsudvikling,
regional stolthed og
profilering**

Filmpuljen er en forudsætning for et stærkt film- og mediemiljø

Den Vestdanske Filmpulje spiller en afgørende rolle i forhold til at sikre et stærkt film- og mediemiljø i Vestdanmark. Det gælder både opbygning og udvikling af kompetencer og virksomheder regionalt samt etablering af internationale netværk og samarbejder.

Den regionale omsætning, som Filmpuljens investeringer skaber, er essentiel for eksistensen af film- og medievirksomheder i Vestdanmark. Uden investeringer fra Den Vestdanske Filmpulje ville det for producenterne ikke være muligt at drive virksomhed i Vestdanmark, og producenterne er udgangspunktet for, at der skabes og fastholdes arbejdspladser i filmmiljøet.

“Filmpuljen har betydet nærmest alt for os. Alle de internationale coproduktioner, vi har lavet – det ville have været helt umuligt uden Den Vestdanske Filmpulje. Så uden Filmpuljen ville vi ikke kunne have lavet noget af det, vi har lavet.”
- Claus Toksvig Kjær, CEO, Nørlum.

“Filmpuljen har helt klart været med til at understøtte en udvikling i regionen. Det gælder også for os som selskab. I kraft af støtten fra Filmpuljen har vi været i stand til at markere os som et selskab med erfaring i at løfte store fiktionsprojekter. Det letter vores adgang til nye projekter hos både DFI og broadcastere som fx TV 2.” - Morten Rasmussen, direktør, Deluca.

Erfaring, netværk og profilering

Filmpuljens investeringer skaber også effekt udover arbejdspladserne, der opstår i forbindelse med de enkelte produktioner. Produktionerne giver også erfaring, netværk og profilering for de vestdanske film- og medievirksomheder. Det at skabe film på et højt kunstnerisk niveau fungerer som et visitkort og adgangsbillet til andre typer af samarbejder og medieproduktioner – også internationalt. Investeringerne fra Filmpuljen understøtter dermed en positiv spiral, som også er med til at tiltrække projekter og investeringer udefra.

“De produktioner, som vi har lavet qua Filmpuljen, som Song of the Sea, har helt klart betydet rigtig meget for vores brand. Det er det, der gør, at vi får nogle aftaler på et meget højt niveau. Vi har eksempelvis lavet en pilot for Amazon Prime på en tv-serie, som kom i stand via et samarbejde med den producent, som vi samarbejdede med om Song of the Sea. Et godt eksempel på, at hvis man laver noget flot, så er der nogle døre, der åbner sig – også til de store studier i USA.”

- Claus Toksvig Kjær, CEO, Nørlum.

Foto: Tomm Moore, Cartoon Saloon og Nørlum

Song of the Sea

Produktion: Cartoon Saloon og Nørlum

Instruktør: Tomm Moore

Mystik, myter og magi er udgangspunktet for animationsfilmen Song of the Sea. Filmen er baseret på myterne om de irske selkies, der er halvt menneske, halvt sæl. Den sidste selkie-pige, Saoirse, tager sammen med sin bror, Ben, på en episk rejse for at redde den magiske verden og opdager fortidens hemmeligheder. Forfulgt af ugleheksen Macha og et væld af antikke og mystiske væsener er det et kapløb med tiden at få vækket Saoirses kræfter og forhindre den åndelige verden i at forsvinde for evigt. Filmen blev nomineret til en Oscar.

“Vi har jo i den grad fået en platform, fordi vores film er blevet vist på de store filmfestivaler. Det har givet os en helt anden position i forhold til coproduktioner. Filmproduktioner er jo ofte internationale, hvor der skal flere lande til at løfte det. Med de ambitioner, vi har, skal vi ud og arbejde internationalt.”

– Anders Berthelsen, direktør og co-founder, Ja Film.

Foto: Ja Film, Zentropa Entertainments og SellOutPictures

Vitello

Produktion: Ja Film, Zentropa Entertainments og SellOutPictures

Instruktør: Dorte Bengtson

Vitello bor med Mor i et rækkehus ved Ringvejen. På en måde er det okay at være ham. Han får masser af spaghetti med smør og riveost. Han har sine irriterende venner Max og Hasse. Han er også ven med møgungen William. Men på en måde er det ikke helt okay. Vitello har nemlig ikke nogen far. Eller det har han selvfølgelig – han kender ham bare ikke. Og Mor er ikke til megen hjælp – hun siger, Vitellos far er en sjuft, og så ikke mere snak om ham. Men det finder Vitello sig ikke i, så han går da bare på jagt efter en far. Filmen blev i 2019 udtaget til visning på den internationale animationsfestival i Annecy i Frankrig.

Udviklingsstøtten er vigtig for både talentmassen og udvikling af kvalitetsfilm

Foruden filmproduktionerne investerer Den Vestdanske Filmpulje også en del af sine midler på udvikling af nye produktioner. Udviklingsmidlerne spiller en vigtig rolle i forhold til den kreative innovation og i at fastholde en stærk talentmasse i Vestdanmark. Det er de erfarne virksomheder i branchen meget bevidste om.

Et eksempel er filmen *Three Brothers* produceret af Jalabert Production, der i 2018 vandt talentudviklingsforløbet Nye Talenter. Filmen er blevet vist på Odense International Film Festival i 2019, er med i opløbet til en Robert-nominering som årets kortfilm 2020 og blev springbræt for holdet til at gå i gang med at udvikle en spillefilm.

“Tidligere har Den Vestdanske Filmpulje hjulpet os i gang med små produktioner, fx kortfilmsproduktioner. Det har trænet os i at kunne lave fiktion, kunne fortælle historier og bygge hele vores apparat op.”

Anders Berthelsen, direktør og co-founder, Ja Film.

Three Brothers

Produktion: Jalabert Production

Instruktør: Lasse Ulvedal Tolbøll

Asylansøgeren Tarek er blevet nægtet opholdstilladelse i Danmark og har taget flugten. Med sig har han sine to små brødre for at undgå, at de bliver sendt tilbage alene. Uden en klar destination og med meget få penge rejser de sydpå mod den tyske grænse. På vejen har de samlet en kattekilling op, som Tareks søskende knytter sig til. Da de løber tør for mad til killingen, får frustrationerne frit løb, og Tarek må løse problemet.

Foto: Sebastian Danneborn

Foto: Martin Dam Kristensen

Du forsvinder

Produktion: Zentropa Entertainments

Instruktør: Peter Schønau Fog

Den respekterede skoleleder Frederik bliver sigtet for at have stjålet 12 mio. kr. fra skolen. Sagen er dog ikke så enkel, som den først lader til at være. Det viser sig nemlig, at Frederik har haft en svulst i hjernen de seneste tre år, og det har ændret hans personlighed drastisk. Nu må hans hustru, Mia, og forsvarsadvokaten Bernard, der selv lever med en hjerneskadet kone, forsøge at få ham frikendt. Filmen er baseret på Christian Jungersens bestseller. Filmen er delvist optaget i Silkeborg.

Øget investeringsniveau er en game changer

Med den nye filmaftale for 2019-2023 kommer Den Vestdanske Filmpulje til at hæve investeringsniveauet markant. Det vil ikke alene betyde flere, men også andre typer af produktioner samt nye muligheder for de vestdanske film- og medievirksomheder – både kunstnerisk og forretningsmæssigt.

Med flere midler til at investere vil Den Vestdanske Filmpulje være i stand til både at investere i flere produktioner og investere mere i den enkelte produktion. For produktioner udefra vil det gøre Vestdanmark til et markant mere attraktivt område at placere sig i. For de vestdanske film- og medievirksomheder vil det løfte overliggeren både kunstnerisk og forretningsmæssigt, fordi de får mulighed for at igangsætte og deltage i flere og større produktioner. Det vil stille krav til både deres kompetencer og deres kapacitet.

“Det er en game changer uden lige. Lige pludselig er der langt flere produktionsmidler i Vestdanmark. Vi bliver udfordret på den gode måde og skal løfte os selv yderligere. For Viborg giver det virkelig mulighed for, at der bliver et stærkt kunstnerisk produktionsmiljø. Den Vestdanske Filmpuljes betydning er markant større for Viborg med den nye filmaftale.” – Lars Stentoft, direktør, Kultur og Udvikling, Viborg Kommune.

Film- og mediemiljøet i Vestdanmark har endnu ikke nået kritisk masse, så de stærkeste talenter vælger at blive. Et flerdoblet niveau af investeringer kan få afgørende betydning for miljøets udvikling. Det vestdanske miljø er en del af en branche, som fortsat er meget orienteret mod København. Det gælder især inden for live action, hvor et øget investeringsniveau kan være med til at fastholde de centrale kunstneriske og kreative funktioner fra produktionerne.

“Animationsmiljøet er helt klart på niveau med det københavnske – der er vi mere ligeværdige miljøer, end vi er på live action. Så på den måde er det interessant, for det giver jo yderligere muligheder med flere penge, og så er der også talenter, som kan ansættes.” – Anders Berthelsen, direktør og co-founder, Ja Film.

Det øgede investeringsniveau åbner også op for flere forretningsmæssige muligheder. Øgede investeringer i udvikling af egne universer og muligheden for at indtræde i internationale produktioner og samarbejder med mere økonomisk pondus kan ændre markant på virksomhedernes udvikling.

“Jo større aktivitet i området, jo større er sandsynligheden for, at flere filmarbejdere vælger at bosætte sig permanent i Vestdanmark. Det vil styrke miljøet. Som det er nu, har vi stadig en del ekstra omkostninger i forhold til at hive A-funktionerne [red.: chef-funktioner] herover, hvilket gør det dyrere at producere film i Vestdanmark.”

– Morten Rasmussen, direktør, Deluca.

“Med en væsentlig højere investeringsvolumen bliver det mere spændende, fordi det støtter op om, at vi kan lave vores egne IP’er [red.: egne, originale produktioner]. Det er nemlig dyrere, fordi der ligger rigtig meget udviklingsarbejde i det. Når vi i dag kommer med på en film, så er udviklingen allerede lavet i et andet land. Det betyder, at vi ikke har del i udviklingen, men kun produktionen. Hvis vi går fra at være minor til major producent, så får vi nogle helt andre forretningsmuligheder og et andet spillerum. Det gælder også aftaler på distribution, internationalt salg og merchandise.” – Claus Toksvig Kjær, CEO, Nørlum.

Med skiftet fra at være minor – altså den lille medproducent – til at være den store og dermed lead på produktionen får man mere indflydelse, fx i forhold til valg af samarbejdspartnere, og dermed mere kontrol over det endelige produkt. Et højere investeringsniveau har altså både betydning for produktionerne og virksomhedernes forretning, når de laver film.

Foto: Martin Dam Kristensen

Dicte

Produktion: Miso Film

Iben Hjejle har titelrollen som den nyskilte journalist Dicte Svendsen, der flytter hjem til sin fødeby, Aarhus, sammen med datteren Rose i krimiserien Dicte. Dicte Svendsen arbejder som journalist ved Dagbladet, hvilket ofte roder hende ud i problemer. Derudover har hun nok at se til i sit privatliv med veninder, kærlighed, biologiske forældre og adoptivforældre samt en teenagedatter. Serien er baseret på den aarhusianske bestsellerforfatter Elsebeth Egholms bogserie af samme navn. Serien havde samlet mere end 300 optagedage i Aarhus og var en seersucces for TV 2.

Filmfortællinger styrker regional stolthed og profilering

Som regional filmfond er Den Vestdanske Filmpulje med til at understøtte andre typer af fortællinger end dem, der kommer fra hovedstaden. En bredde af fortællinger i Danmark gør det muligt for flere at spejle sig i dem, og det er med til at skabe stolthed og opmærksomhed om Vestdanmark.

Fortællinger bliver skabt med afsæt i de mennesker, der fortæller dem. Ligeledes tager fortællinger ofte afsæt i de steder, hvor de foregår. Derfor kan Den Vestdanske Filmpulje være med til at understøtte film med en særlig regional identitet. Det kommer til udtryk i en tv-serie som Dicte, der udspiller sig i Aarhus, eller en tv-serie som Norskov, som var med til at sætte Nordjylland på landkortet.

Foto: Adam Wallensten

Norskov

Produktion: SF Studios Production

Norskov er et politidrama, der udspiller sig i en industriby i det nordlige Danmark. Serien følger politimanden Tom Noack, der vender hjem til den by, han voksede op i og forlod for snart 20 år siden. Her tvinges han hurtigt tilbage ind i gamle relationer, og da han involveres i en narkoefterforskning, der kommer ganske tæt på hans familie og gamle venner, må han tage stilling til, hvad hans opgave og ansvar i virkeligheden er. Serien er optaget i og omkring Frederikshavn.

Ud over de særlige steder, som bliver vist i filmene, kommer den jyske fortælling også til udtryk mere indirekte. Det kan være i form af en særlig stemning eller bestemte karakterer, som den brede befolkning kan spejle sig i. Det gælder eksempelvis julekalenderen Ludvig og Julemanden.

“Det er vigtigt, at der kan fortælles historier fra alle afkroge af landet. De jyske vidder og den jyske lune kan noget andet end den københavnske stenbro. Det var et væsentligt parameter for TV 2, da de besluttede sig for at lade os producere julekalenderen Ludvig og Julemanden. Julekalenderen var meget populær og havde rigtig gode seertal, ikke mindst i det jyske, så måske havde det også betydning for seersammensætningen, at serien var produceret i Jylland.”

– Morten Rasmussen, direktør, Deluca.

Film er både stjernestøv og udstillingsvindue

Selve skabelsen af filmene er også interessant. Film rummer et element af stjernestøv. Derfor synes borgerne typisk også, at det er spændende, når der foregår filmoptagelser. Ens by bliver pludselig mere spændende at

bo i, fordi der sker noget nyt og anderledes. Og så bliver man som borger også stolt, når ens hjemby bliver vist i tv eller på biograf-lærredet. Filmproduktioner kan dermed være en del af paletten i forhold til at have en aktiv bosætningspolitik.

“Borgerne synes, det er spændende, at der foregår optagelser rundtomkring i byen. Vi har eksempelvis et stort lokalt boligselskab, som gerne vil stille locations til rådighed. Så på den måde foregår der en co-creation, en ny form for samskabelse, i det her. Når der bliver optaget nogle film i Viborg, er det med til at generere noget stolthed og nogle oplevelser. Det kan være med til at gøre vores by mere interessant.”
– Lars Stentoft, direktør, Kultur og Udvikling, Viborg Kommune.

Film betyder også noget for turismen, fordi de er med til at promovere et område. Film kan fungere som blikfang og måske inspirere til at besøge Vestdanmark, fordi de tegner et billede af destinationen.

“Der er ikke nogen tvivl om, at filmoptagelserne har positive effekter på flere områder. Det ene er i forhold til vores selvforståelse og selvtillid i regionen. Og så er det penge værd rent markedsføringsmæssigt, ligesom det, at filmene er bredt ud på flere lokationer, tegner et billede af en samlet destination.” – Karl Henrik Laursen, direktør, Nordsøen Oceanarium.

Ser du månen, Daniel

Produktion: Toolbox Film og Deluca Film
Instruktører: Niels Arden Oplev og Anders W. Berthelsen

Ser du månen, Daniel er en filmatisering af Puk Damsgårds roman om den danske fotograf Daniel Rye, der blev holdt som gidsel hos terrororganisationen Islamisk Stat i over et år. Fortællingen fokuserer på Daniels kamp for at overleve side om side med familiens kamp for at få ham hjem i live.

Foto: Martin Dam Kristensen

Filmmiljøet skaber vækst i andre erhverv

Det regionale forbrug i forbindelse med filmproduktioner kommer også andre brancher til gavn. Det gælder eksempelvis hoteller, transportører og underleverandører af forskellig karakter. Derudover er de vestdanske film- og medievirksomheder med til at skabe vækst i andre erhverv, når de fungerer som leverandører af kreativt indhold og reklameprodukter.

Når der bliver produceret film i Vestdanmark, skaber det et regionalt forbrug, som tilfalder eksempelvis hoteller, restauranter, transportører og forskellige typer af underleverandører inden for udlejning af udstyr.

Én af de virksomheder, som har nydt godt af omsætningen, er Scandic Aarhus City. Når filmfolk og teknikere bor på hotellet, skaber det ikke alene belægning og omsætning på skæve

tidspunkter. Det bidrager også til at understøtte Scandics vision om 'Great hotel experiences for the many people', fordi det er spændende for hotellets øvrige gæster at møde skuespillere og kendisser under deres ophold. Samarbejdet om Dicte har kørt over flere sæsoner og var strategisk vigtigt for Scandic Aarhus City. Da Dicte startede, var hotellet nyt og søgte dermed både gæster til hotellet og nogle gæster, som kunne trække andre gæster til. Men samarbejdet har handlet om langt mere end at få fyldt nogle senge. Scandic ser samarbejdet som en del af en langsigtet satsning, der handler om at gøre det interessant at besøge Aarhus og dermed tiltrække flere gæster til byen, som har behov for et sted at sove.

"I Scandic tænker vi 'expand the pie'. Der er det godt at byde Aarhus ind som by eller destination og gøre den attraktiv både at bo og være i og filme i. Og det var vi med til ved at give nogle attraktive priser og ved at være en samarbejdspartner, hvor vores hotel blev brugt som location i Dicte." – Nina Carlslund, General Manager, Scandic Aarhus City.

Leverandør og værdiskaber i andre brancher

De vestdanske film- og medievirksomheder har typisk flere ben i deres forretning for at få forretningen til at balancere. Ét af benene kan være at udvikle og producere egne film og universer med investering fra bl.a. Filmpuljen. Det vil sige film, hvor man selv har andel i rettighederne. Film- og medievirksomhederne leverer samtidig kommercielle produkter inden for særligt reklame.

“Det er en content marketing-tankegang. Vi er nødt til at følge forbrugerne der, hvor de er, og med det content, de gerne vil. Video content er frontend i det medielandskab, vi er i i dag. Når vi kigger på de digitale kanaler, vi skal spille på, er det bevægeligt og interaktivt content, der virker på de sociale medier.”

– Jais Holm Skylvad, Global Head of Content Studio, Arla Foods.

En af de store aftagere af medieproduktioner i regionen er Arla Foods. Kreativt indhold er blevet en så vigtig del af virksomhedens forretning, at de i begyndelsen af 2019 valgte at etablere deres eget globale inhouse-mediebureau kaldet The Barn i tilknytning til hovedkontoret i Viby ved Aarhus. Det er sket ud fra et rationale om at trække den kreative indholdsproduktion tættere

på virksomhedens forretning og selv i højere grad tage styringen og kunne følge effekten på baggrund af data. Det betyder dog ikke, at markedet for de vestdanske medievirksomheder er forsvundet. The Barn vil fortsat samarbejde med specialister udefra og indgår løbende aftaler om kreative indholdsproduktioner, der også inkluderer samarbejder med vestdanske film- og medievirksomheder

En anden virksomhed, som aktivt har valgt at bruge film som markedsføringsredskab, er Fynbo Foods fra Hjørring. Det skete ud fra en vurdering af, at julefilmen ‘Emma og Julemanden’ var et godt match til virksomhedens målgrupper og produkter. Fynbo Foods brugte julefilmen som et redskab til at øge virksomhedens kendskabsgrad og som omdrejningspunkt for kampagner og dermed øget omsætning.

“Vi valgte at gå med i Emma og Julemanden, fordi en hyggelig julefilm passede godt ind i forhold til vores målgrupper og produkter. Vi vil gerne knytte vores brand op på nogle markedsføringsaktiviteter, som vi kan stå inde for. Som en forholdsvis nyetableret virksomhed fra 2002 er en sådan aktivitet med til at øge vores kendskabsgrad. Det flytter noget for os, hvor både detailhandlen og forbrugerne synes, det er interessant, fordi vi kan lave nogle spændende kampagner ude i butikkerne. Det giver øget kendskab og øget omsætning af vores produkter.” – Majbritt Groes, produkt- og marketingchef, Fynbo Foods.

De vestdanske film- og medievirksomheder oplever, at de kunstneriske og kommercielle projekter kan være med til at understøtte og befrugte hinanden. De forskellige typer af projekter giver mulighed for at opbygge kompetencer og erfaringer, som kan bruges begge steder. De kunstneriske film kan være med til at blåstemple virksomhederne som leverandører til det private marked, mens det omvendt er muligt at teste nyt indhold af i de kommercielle formater.

“Vi fik jo en LEGO-produktion, hvor LEGO over tre år lagde et millionbeløb hvert år hos os, fordi de kunne bruge os til at producere deres webisodes til en af deres produktlinjer. Den opgave havde vi ikke fået, hvis ikke vi havde opbygget vores kompetencer inden for film og instruktion. Det har tiltrukket en kolossal aktivitet og meromsætning hos os. Man er nødt til at stykke sin forretning sammen af forskellige grene, og der er reklamearbejde en måde at holde staben aktiv på og også bruge det til at lave nogle kreative eksperimenter.” – Anders Berthelsen, direktør og co-founder, Ja Film.

Det offentlige som marked

De vestdanske film- og medievirksomheder opererer ikke kun på et kommercielt marked. De fungerer også som leverandører til det offentlige. Den udvikling er ikke mindst drevet af Viborg Kommune. I kraft af dens animationsstrategi er kommunen selv indkøber af animation, ligesom den arbejder for at udbrede brugen af animation inden for velfærdsområdet på tværs af kommuner, regioner og staten.

“Vi har en animationsstrategi i Viborg Kommune, der gør, at vi anvender animation i vores kommunikation med borgerne, fordi vi mener, at det er en effektiv form for kommunikation. Og så vil vi selvfølgelig også gerne være kendt som en animationskommune. Det er vi kommet langt med. Og så arbejder vi for at få andre kommuner og offentlige aktører til at tappe ind i det her.”

– Lars Stentoft, direktør, Kultur og Udvikling, Viborg Kommune.

Foto: Martin Dam Kristensen

Emma og Julemanden

Produktion: Deluca Film

Instruktør: Søren Frellesen

11-årige Emma har snart fødselsdag, men det virker, som om hendes store familie har glemt det. Heldigvis har Emma en livlig fantasi, så hun drømmer sig væk til en magisk verden fuld af elvere og eventyr. Da Julemanden og hans kone lander på Emmas tag, går drømmen i opfyldelse. Julemandens nyfødte baby er nemlig blevet kidnappet af elverdronningen Slatten Langpat, så nu må Emma sammen med elverdrengen Rod hjælpe Nicolas og Julie med at få barnet tilbage. Med elverdronningens to håndlangere lige i hælene begiver de sig ind i Elverriget, hvor al kærlighed er forbudt. Det eneste, der kan skaffe barnet og kærligheden tilbage, er at finde elverdronningens frosne hjerte. Optagelserne til filmen foregik i Nordjylland og Viborg – bl.a. i den gamle bydel i Sct. Mogens Gade.

Datagrundlag

Den regionaløkonomiske analyse er gennemført som en pengestrømsanalyse, hvor der tages afsæt i produktionernes forbrug i de vstdanske medlemskommuner. Regnskaber fra 20 produktioner samt budgetter fra yderligere 12 produktioner i perioden 2014 til 2018 udgør grundlaget for analysen. Produktionerne udgjorde 82% af den samlede regionale omsætning i perioden. Nøgletal fra de 32 produktioner blev brugt til at estimere effekterne af den resterende regionale omsætning.

Analysen tager desuden afsæt i data fra Danmarks Statistiks input-output-tabeller, der viser, hvordan varer og tjenester udveksles mellem udbydere og efterspørgere. Fokus er på den samlede økonomiske betydning af aktiviteterne i filmbranchen. Data er brugt til at udarbejde en model for, hvordan øget aktivitet i film medfører øget omsætning, bruttoværditilvækst og beskæftigelse i og uden for filmbranchen. Bruttoværditilvæksten er et mål for værdien af den samlede økonomiske aktivitet, der opstår, når Filmpuljen investerer i produktioner. Værdien omfatter både aktiviteten i produktionerne, indirekte effekter af aktiviteten i andre brancher og salg af filmene som slutprodukt.

Analysen bygger på samme metodegrundlag, som ligger til grund for de seneste effektivurderinger af de øvrige danske regionale filmfonde, FilmFyn og Copenhagen Film Fund.

Foruden den regionaløkonomiske analyse er der gennemført en analyse af Filmpuljens betydning for film- og mediemiljøet i Vestdanmark. Analysen er baseret på kvalitative interviews med en række producenter samt virksomheder og interessenter i det omkringliggende miljø. Interviewpersonerne fremgår af citaterne i publikationen.

Kollision

Produktion: Rocket Road Pictures

Instruktør: Mehdi Avaz

Nikolaj Lie Kaas og Cecilie Stenspil spiller hovedrollerne som skilsmisseægteparret Leo og Olivia, hvis beslutninger får konsekvenser for deres niårige datter Liv, der bliver katebold mellem sine kriseramte forældre. Filmen udforsker de svære valg, som forældrene må træffe i forsøget på at finde mening og håb, når alt ramler sammen. Historien er inspireret af virkelige begivenheder, som brødrene Avaz har researchet sig frem til i samarbejde med Foreningen Far. Kollision er optaget i Aarhus og Frederikshavn.

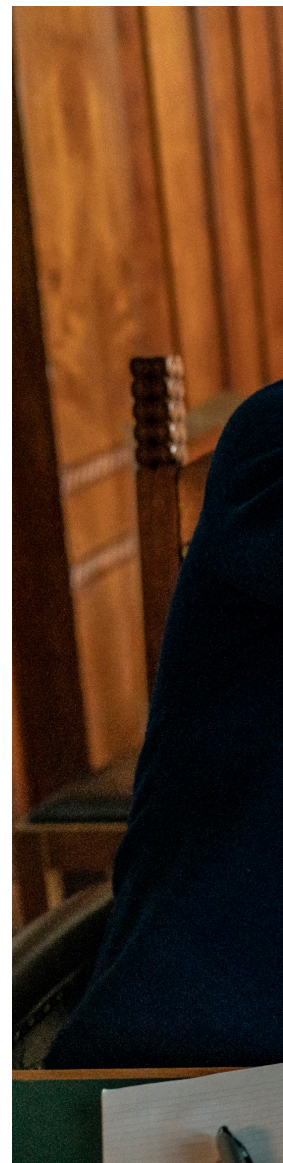

Foto: Rolf Konow

